

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 576/2020
11.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Петар Здравковић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Николов, адвокат из ..., ради регреса трошкова издржавања, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3211/2018 од 12.02.2019. године, у седници већа одржаној 11.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3211/2018 од 12.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П 853/17 од 26.03.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима, на име регреса за пружено издржавање мал. ГГ, за период од 01.05.2009. године до 01.05.2015. године, исплати износ од 683.358,22 динара са законском затезном каматом од 26.03.2018. године до исплате, док је тужбени захтев од досуђеног износа до траженог износа од 741.558,22 динара са законском затезном каматом, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 129.040,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3211/2018 од 12.02.2019. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, а тужиоци обавезани да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 48.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни других

битних повреда одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, малолетна ГГ из ..., рођена је ...2008. године, а тужиоци су њени бака и прадеда, док је тужени отац малолетног детета из вабрачне заједнице са ДД, ћерком тужиље и унуком тужиоца. Заједница живота туженог и ДД престала је 2009. године и од маја месеца исте године тужиља води бригу и стара се о мал. ГГ, а такође води бригу и стара се о свом малолетном детету. Тужилац је пензионер и живи сам у ... у одвојеном домаћинству, помаже тужиљи у издржавању деце и другим свакодневним потребама. Тужени је засновао брачну заједницу у којој има још двоје малолетне деце, запослен је у ... и остварује приходе од пољопривреде, а његова супруга је незапослена. Правноснажном пресудом Основног суда у Зајечару, Судске јединице у Бољевцу П2 55/2011 од 26.05.2012. године, родитељско право према малолетној ГГ поверано је туженом. На основу наведене правноснажне пресуде о вршењу родитељског права, тужени је 01.04.2013. године покренуо поступак извршења ради предаје детета, али извршење није спроведено. Анализом односа између малолетног детета и оца-туженог, у извештају од 10.10.2017. године, Центар за социјални рад у Бољевцу је оценио да је емоционални однос између детета и оца прекинут и да сродници са којима малолетно дете живи не подстичу дете у правцу успостављања ближег односа са оцем. Девојчица је везана за сроднике са којима живи од рођења, не жели да се одвоји од њих и избегава контакт са оцем, из чега је изведен закључак да нису испуњени услови за предају детета за шта одговорност сносе сам отац и рођаци са којима она живи.

Код овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно оценио да тужиоцима не припада регрес трошкова издржавања, због чега је преиначио другостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Чланом 165. Породичног закона, прописано је да лице које је фактички давало издржавање, а није имало правну обавезу има право на накнаду од лица које је по овом закону било дужно да даје издржавање. Ако је више лица истовремено било дужно да даје издржавање, њихова обавеза је солидарна. Родитељ детета има право и дужност да се стара о детету, као и обавезу да доприноси његовом издржавању (чл.68. и 154. ст.1. Породичног закона).

Правилно је другостепени суд применио материјалано право када је одбио тужбени захтев тужиоца АА, будући да тужилац није фактички доприносио издржавању малолетне ГГ, јер са њом и тужиљом ББ није живео у истом домаћинству, већ је имао одвојено домаћинство у другом месту, а током поступка није утврђено да осварује пензију у износу који је навео, да би могао да доприноси издржавању детета, због чега у спору по тужби за исплату регреса датог издржавања нема активну легитимацију, применом одредбе члана 165. Породичног закона.

По оцени ревизијског суда, тужиља ББ нема право регреса датог издржавања из члана 165. Породичног закона, имајући у виду да је од 2009. године водила бригу о малолетној ГГ и доприносила њеном издржавању, иако је знала да тужени има старатељство над дететом, те да је носилац обавезе издржавања првенствено тужени, као родитељ детета, коме је правноснажном судском одлуком из 2012. године дете поверено на вршење родитељског права. Пре и након правноснажности судске одлуке о вршењу родитељског права, тужиља није давала подстицај детету на приснији однос

са оцем, као ни подршку за њен прелазак код оца, што произлази из извештаја органа старатељства, који је дао оцену да услови за извршење одлуке о вршењу родитељског права и предају детета нису испуњени и да одговорност за то сноси сам отац детета, као и сродници са којима дете живи. Сходно наведеном, по оцени овог суда тужиља нема право да захтева враћање трошкова за дато издржавање, те да право да захтева враћање није ни задржала (члан 211.300), с обзиром да као сродник са којим дете живи није дужник издржавања, јер је обавеза сродника супсидијарна, док је својим пасивним понашањем у породичним односима отежавала вршење родитељског права родитељу детета, због чега је тужбени захтев правилно одбијен, а наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић